

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen tulossopimusesitys 2025-2028

Etelä-Karjalan maakunnan yhteistyöryhmä 20.1.2025

Strategiapäällikkö Hanna Kailasto

Kaakkois-Suomen
ELY-keskuksen

Strategia

2024—2027

VISIO

**Elinvoimainen,
kestävä ja
saavutettava
Kaakkois-Suomi**

Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen arvot

Asiakaslähtöisyys

PALVELEMME

ennakoivasti,
oikeudenmukaisesti,
ripeästi ja intressejä yhteen
sovittaen.

Asiantuntijuus

TARJOAMME

asiakkaillemme parhaan
asiantuntemuksen ja
tiedon.

UUDISTAMME

aktiivisesti
toimintaamme.

Yhteistyö

TYÖSKENTELEMME

yhdessä vaikuttavasti ja
tuloksellisesti hallinnon rajat
ylittäen.

KEHITÄMME

toimintaamme avoimesti ja
vuorovaikutuksessa
kumppaneiden ja
asiakkaiden kanssa.

Strategia 2024—2027

Kaakkois-Suomen ELY-keskus

VISIO

Elinkeino- rakenteen uudistaminen

Ympäristön vaaliminen

Yhteistyö Asiantuntijuus Asiakaslähtöisyys

AVI-ELY strategia 2024-2027: Kestävää tulevaisuutta tekemässä – yhdessä ja lähellä

AVI-ELY strategia 2024-2027: Kestävää tulevaisuutta tekemässä – yhdessä ja lähellä

STRATEGISET PAINOPISTEET

TAVOITTEET

Elinvoima

- Uudistuva, kasvava, monipuolistuva ja kansainvälistyvä elinkeinotoiminta
- Kasvatut tutkimus-, kehitys- ja innovaatiopanostukset kaikilla alueilla
- Nouseva sekä talouden uudistumista, työllisyyttä ja hyvinvointia edistävä väestön koulutus ja osaamistaso
- Saavutettavat ja hyvin saatavilla olevat palvelut
- Kuntien työvoimapalveluita hyvin tukeva valtion aluehallinto
- Kokonaiskestävä, kilpailukykyinen ja häiriötön sietävä ruokajärjestelmä
- Kestävää kasvua ja saavutettavuutta tukeva liikennejärjestelmä

Varautuminen ja kokonaisturvallisuus

- Korkea turvallisuuden tunne kaikissa väestöryhmissä
- Kriisikestävä yhteiskunta
- Vahva poikkihallinnollinen varautuminen ja kokonaisturvallisuuden yhteistoiminta

Kestävä ja puhdas siirtymä

- Talouden rakennemuutosta ja kasvua sekä luonnonvarojen kestävää käyttöä tukeva puhdas siirtymä
- Hiilinegatiivisuutta ja luontokadon pysäyttämistä kohti eteneminen
- Haitallisten päästöjen väheneminen ja ilmatoriskien hallinta
- Ihmisten hyvinvointia, luontosuhdetta sekä sujuvaa ja turvallista arkea tukeva rakennettu ympäristö

Hyvinvointi ja yhdenvertaisuus

- Peruspalvelut ovat yhdenvertaisesti saatavilla
- Ennakoiva, nopea ja vaikuttava oikeusturva
- Valvonta on vaikuttavaa ja oikea-aikaista
- Työelämän muutokset huomioiva, laadukas, terveellinen ja turvallinen työelämä
- Vähentynyt eriarvoisuus ja lisääntynyt osallisuus
- Tasapuolisesti saatavilla olevat ja hyvin toimivat kotoutumisen edistämisen palvelut

Henkilöstö ja työyhteisö | Asiakaskokemus ja sidosryhmät | Digitalisaatio ja sujuvat prosessit

- Erinomainen työtyytyväisyys ja työnantajakuva
- Aktiivinen ja vaikuttava verkosto- ja kumppanuusyhteistyö
- Sujuvat ja digitalisoidut palvelut
- Vaikuttava viestintä ja vuorovaikutus
- Erinomainen asiakaskokemus
- Saumaton ja häiriötön virastouudistuksen toimeenpano

Tulossopimusesesityksen runko

1 Strategiset linjaukset

2. Yhteiskunnallinen
vaikuttavuus

3. Tulostavoitteet

4. Voimavarojen hallinta

5. Voimassaolo, seuranta
ja allekirjoitukset

Liitteet

Neuvotteluesityksemme TEMin ja ELY-keskusten tulosneuvotteluun

Neuvotteluesityksemme, **Kaakkois-Suomen alueen erityisasema**”, on läpileikkaava teema, joka kattaa koko ELY-keskuksen toiminnan. Osana neuvotteluesitystä pyysimme seuraavalla ohjelmakaudella harkitsemaan Kaakkois-Suomen EU-tukitasojen nostamista muun itäisen Suomen tasolle.

Perustelut neuvotteluesitykselle

- Kun toimenpiteitä aletaan suunnata itäisen Suomen kohentamiseksi, on tärkeää muistaa, että **Kaakkois-Suomen alue on kärsinyt vaikutuksista kaikkein eniten.**
- Toisaalta alueemme kuuluu rakennerahastojen osalta eteläiseen alueeseen, jolloin **käytettävissä oleva rahoitus on huomattavan pientä verrattuna muuhun itäiseen tai pohjoiseen Suomeen.**
- **Huoltovarmuuden, kokonaisturvallisuuden ja työllisyyden** kannalta on erittäin tärkeää edistää alueemme puunjalostusteollisuuden elinvoimaisuutta ja uusiutumista.
- Etelä-Karjalan ja Kymenlaakson alueelliset kehitysnäkymät sekä Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen toimintaympäristöanalyysi huomioiden strategiset painopisteet olivat tausta-aineistona esitykselle.

Tulossopimusesityksen valmistelu

- Tulossopimusesityksen valmistelussa **huolehdittiin sen yhteensovittamisesta alueen maakuntien kehittämisen painopisteisiin.**
- **Geopoliittisen tilanteen aiheuttamat muutokset ovat olleet erittäin tärkeä huomioitava muutostekijä tulossopimusesityksen valmistelussa.**
- ELY-keskuksen **strategiatiimi** on osallistunut tulossopimusesityksen laadintaan. Esitystä on käsitelty **johtoryhmissä** sekä **yksiköiden** kokouksissa. Käsittelyjen tulokset on huomioitu tulossopimusesitystä valmisteltaessa, valmisteluvastuu strategiapäälliköllä.
- **.Tulossopimusesitykset käsitellään maakuntien yhteistyöryhmien kokouksissa.**
- Esitystä käsitellään myös **ELY-keskuksen neuvottelukunnassa.**

Tiivis toimintaympäristökuvaus

- Kaakkois-Suomen vahvuudet erityisesti **teollisuudessa, logistiikassa, matkailussa sekä ympäristö- ja energia-alalla.**
- Alueella **rakennemuutos jatkuu**, ja se näyttäytyy etenkin **metsäteollisuuden lomautuksina ja irtisanomisina.**
- Puuntuonnin loppuminen Venäjältä vaikeuttaa **Kaakkois-Suomen metsäteollisuuden toimintaedellytyksiä ja lisää entisestään paineita kotimaisen puun käyttöä kohtaan.**
- Sodan vaikutukset näkyvät metsäteollisuuden lisäksi erityisesti **logistiikassa ja matkailussa.**
- Alueen muut haasteet liittyvät mm. **elinvoimaisuuteen, väestönkehitykseen, osaamisen nostamiseen ja työvoiman kohtaantoon.**

Tavoite: Edistämme varautumista ja kokonaisturvallisuutta

- **Geopoliittisen tilanteen vaikutukset** leimaavat aluetta - vaikutuksia mm. elinvoimaan, investointeihin, elinkeinoelämään ja ihmisten arkeen ja vahvistavat rakennemuutoksen vaikutuksia.
 - **Kokonaisturvallisuuden merkitys on kasvanut ja alueen varautumisen tarve lisääntynyt** - saman aikaisesti turvallisuuden tunne on heikentynyt.
 - **Valtakunnan kriittistä infrastruktuuria ja keskeiset rajanylityspaikat sijaitsevat alueellamme.**
- ➔ *Varautuminen ja kokonaisturvallisuuden turvaaminen **edellyttävät laajaa poikkihallinnollista yhteistyötä**, johon ELY-keskus antaa tukensa verkostojen vetäjänä tai niihin osallistujana.*

Tavoite: Lisäämme elinvoimaa

- Kaakkois-Suomen **elinkeinorakenne on verraten kapea**, rakennemuutoksessa **kohtaanto-ongelmat** sekä **osaamisen ja koulutuksen uudistamistarpeet** korostuvat.
- **Jatkuvat toimintaympäristömuutokset koettelevat aluetta ja vaikuttavat teollisuuteen, palveluihin, liikennejärjestelmään, satamien toimintaedellytyksiin ja logistiikkaan.**
 - ➔ *Tulevan menestyksen edellytyksenä **elinkeinoelämän monipuolistaminen**.*
 - ➔ *Uutta vihreää osaamista, kansainvälisiä osaajia ja yhteistyötä, toimivaa ammatillista koulutusta, TKI-tutkimusta sekä **ylialueellista** toimintaa korkeakoulujen kanssa tarvitaan.*
 - ➔ *Elinkeinoelämän menestymiselle toimivat **tietoliikenneyhteydet, sujuvat väylät ja toimiva liikennejärjestelmä tärkeä perusta**.*
 - ➔ *Perusteollisuuden ja logistiikan varaan voidaan edelleen rakentaa alueen menestystä ja hyvinvointia.*
 - ➔ *Puolustusvoimien läsnäolo alueella voi tuoda monia uusia mahdollisuuksia elinkeinoelämälle.*

Tavoite: Toteutamme kestävää ja puhdasta siirtymää

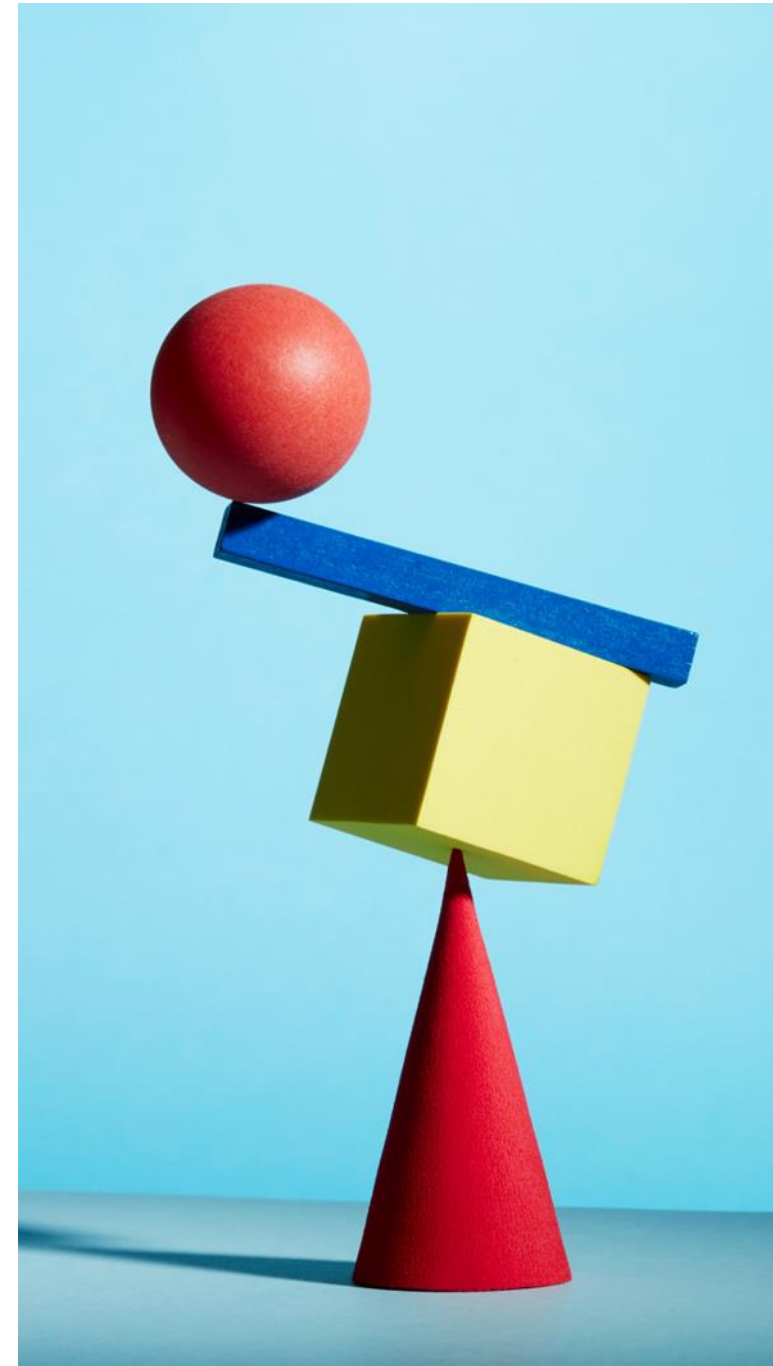
- Alueitamme haastaa puhtaaseen siirtymään liittyvien **investointien vaikeus erityisesti tuulivoiman osalta.**
- Metsäteollisuuden haasteina raaka-ainepula ja **metsien käytön ja luonnon monimuotoisuuden yhteensovittaminen.**
- **Elinkeinoelämän uudistuminen ja työn murros** voivat tuoda uutta väestövirtaa alueelle. **Akkuklusteri** yksi potentiaalinen tulevan kasvun mahdollistaja, jonka edistämiseen ELY osallistuu kolmen vastuualueen voimin.
- Kaakkois-Suomen liikennejärjestelmä tukeutuu **kestäviin liikkumistapoihin mahdollistaen sujuvat ja turvalliset henkilöliikenteen matkat ja elinkeinoelämän kuljetukset.**
 - ➔ *ELY-keskus edistää painopisteeseen liittyvien tavoitteiden saavuttamista omalla **ilmastotyöllään** sekä huomioimalla **kestävyyden eri näkökulmia virkatyössä.***
 - ➔ ***Monimuotoinen luonto ja vetovoimainen ympäristö**, mm. Saimaa, Kymijoki, Suomenlahti, Hiitolanjoki ja alueen kansallispuistot, **lisäävät alueen kestävyyttä ja asukkaiden hyvinvointia.** Ne myös houkuttelevat uusia muuttajia ja ovat alueen tulevan menestymisen kannalta erittäin tärkeitä.*

Tavoite: Turvaamme hyvinvointia ja yhdenvertaisuutta

- Alueen geopoliittinen asema on johtamassa tilanteeseen, jossa Kaakkois-Suomen yhdenvertaisuus muuhun maahan verrattuna vaarantuu. Saman aikaisesti turvallisuuden tunne heikentyy Kaakkois-Suomessa.
 - ➔ *Maahanmuuttoon ja kotoutumiseen liittyvät tehtävät* tärkeitä hyvinvoinnin ja yhdenvertaisuuden edistämisessä,
 - ➔ *Alueen hyvä elinympäristö* edistää myös tämän painopisteen tavoitteita.
 - ➔ Kaakkois-Suomessa hyvät lähtökohdat **kestävien matkaketjujen syntymiseen** johtuen toimivista raideliikenteen ja joukkoliikenteen runkoyhteyksistä.
 - ➔ Jatkuva toimialueen ylittävä **liikenneturvallisuus- ja liikennejärjestelmätyö huomioi aluetta tasapuolisesti**. Liikkumisen sujuvoittamiseen ja liikenneturvallisuuteen liittyen tehdään laaja-alaista kehittämistyötä alueen toimijoiden kanssa.
 - ➔ Painopisteeseen liittyvien asioiden edistämisessä korostuu **poikkihallinnollinen sidosryhmäyhteistyö**.

Uusien työllisyysalueiden toiminta käynnistyi 1.1.2025

- TE2024-uudistuksen valmistelutyöhön on panostettu **onnistuneesti** ja tulevia työllisyysalueita on tuettu monipuolisesti.
- Kaakkois-Suomen ELY-keskus on ollut **aktiivisesti mukana myös valtakunnallisessa kehittämistyössä.**

Yrityspalveluyhteistyöhön panostettu lisäresursseilla

- Yrityspalveluyhteistyö on toiminut hyvin ja yritysten aktivointiin on panostettu lisäresurssein.
- Asiakkaiden esiin nostamiin palvelutarpeisiin on pystytty **yhteistyössä RR-ELYn ja Team Finland -toimijoiden kanssa vastaamaan.**
- **Yritysrahoitusta on ollut alueella hyvin tarjolla**, vaikkakin instrumenttikohtaisia eroja on ollut maakunnittain ja rahoitushakemusten käsittelyprosessissa on ollut viiveitä.
- Yritysten **investointi- ja kehittämishalukkuus on ollut varovaista.**
- **Kotkan-Haminan seudun pääsy 1-tukialueeksi** kasvattaa yritysten investointihalukkuutta.
- Myös alueille saatujen **ÄRM-toimenpiteiden rahoitus on keskeisellä tavalla vahvistanut yrityspalveluyhteistyötä** ja alueella käytettäviä instrumentteja.

Verkostotyö on aktiivista

- Kaakkois-Suomen **kulttuurin edistämisen ja luovan talouden verkoston toimintaa** on toteutettu valtakunnallisten ja alueellisen strategian painotusten mukaisesti.
- Myös ELO (elinkikäinen ohjaus)-toiminnan tavoitteet saavutettiin. Toiminnan tavoitteena on **yhteistyön tiivistäminen ja toimintojen yhteensovittaminen palvelujen saatavuuden sekä vaikuttavuuden parantamiseksi.**
- ELYn koordinoimissa **Jatkuvan oppimisen verkostoissa ja maakunnallisissa ennakointiryhmissä on edetty tavoitteiden mukaisesti.**

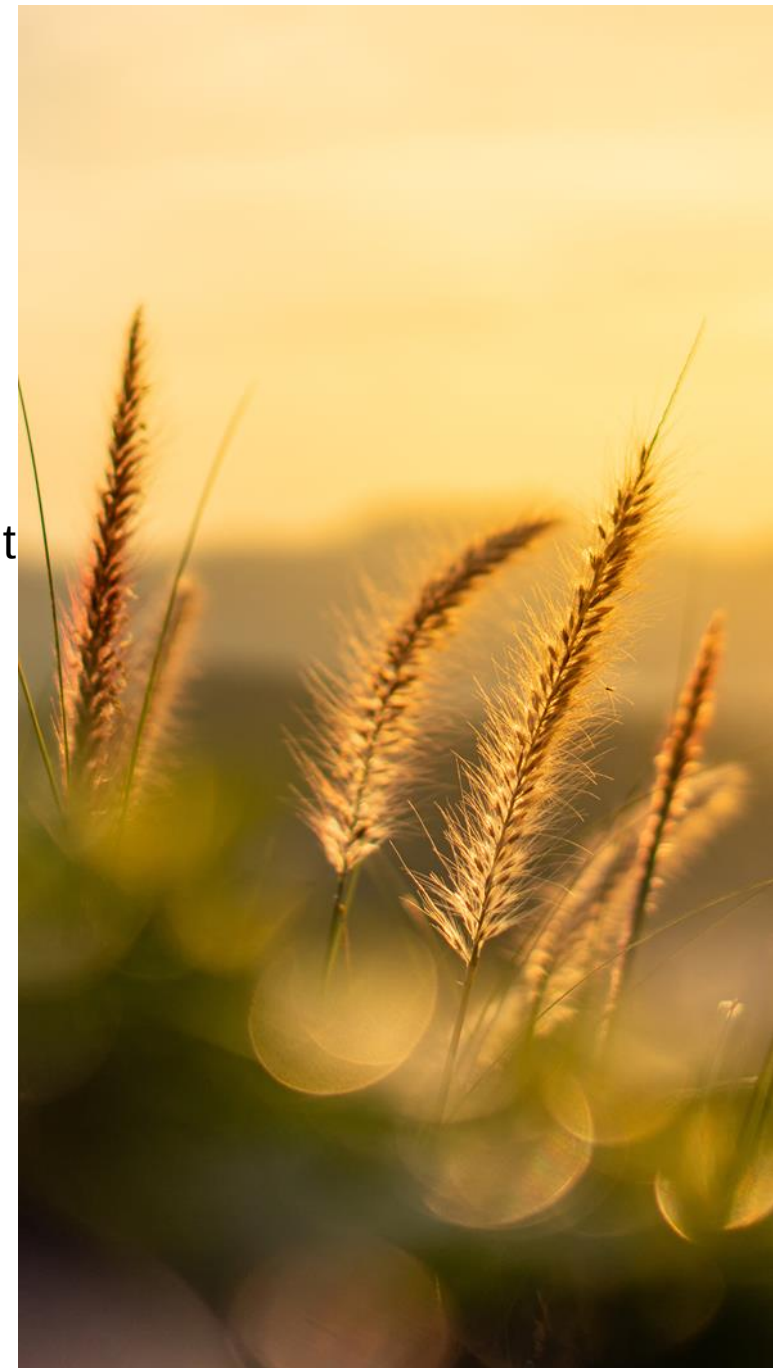
Palvelujen kehittämiseen on panostettu

- Vuosien 2020–2024 aikana on tehty lähes **20 toimialakartoitusta**.
- **Työvoimabaron** kehittämiseen on panostettu.
- Alueellinen **kotoutumisen kumppanuusohjelma** on kehittynyt tavoitteellisesti.
- Uusi **asiakaspalvelumalli ja muutosturvakoulutus +55-**prosessit on kehitetty toimiviksi osiksi palvelukokonaisuutta ja ne ovat integroituneet hyvin osaksi työvoimapalveluja.

Alkutuotannon kannattavuus heikko

- Alkutuotannon kannattavuus on edelleen heikko. Kasvukauden kuivuus ja hellejaksot vaikuttivat maatilojen tulokseen. Viljojen **tuottajahinnat** ovat edellisvuotta selvästi **alhaisemmat**, mutta tuotantokustannukset ovat edelleen pysyneet korkealla.
- **Maatilojen maksuvalmius on heikentynyt**, mitä korostaa myös muuttunut viljelijätukien maksuaikataulu.
- **CAP-ohjelmakausi on saatu sujuvasti käyntiin**. Maatilojen investoinnit ovat jonkin verran kasvussa.
- Kehittämishankerahoitusta on kohdennettu mm. valokuituverkkojen rakentamiseen, ympäristön suojeluun ja luonnon monimuotoisuuden edistämiseen sekä elinkeinollisiin, yritystoimintaa edistäviin hankkeisiin.
- Maaseudun **yritystuen kysyntä on toistaiseksi ollut melko laimeaa**, johtuen osin myös alueelle saadun JTF-rahoituksen ensisijaisesta markkinoinnista.
- **Tukivuoden valvonnat saadaan tehtyä annetuissa määräajoissa**.

Vihreän siirtymän hankkeiden määrä ei ole lähtenyt kasvuun odotetulla tavalla

- **Vihreän siirtymän hankkeiden määrä ei ole lähtenyt kasvuun odotetulla tavalla**, mikä näkyy mm. YVA-menettelyiden vähäisenä määränä.
- Tuulivoimaa ei alueellamme edelleenkään pystytä merkittävästi toteuttamaan, mutta **aurinkovoimaan** liittyviä suunnitteluhankkeita on erilaisissa vaiheissa **paljon**.
- Kotkan-Haminan seudun **akkuteollisuuteen liittyvät hankkeet ovat merkittäviä sekä taloudellisilta vaikutuksiltaan että ympäristövaikutusten hallinnan kannalta**.
- Monet vihreään siirtymään liittyvät hankkeet ovat mittakaavaltaan ennennäkemättömiä, ja niihin liittyy ympäristövaikutusten lisäksi merkittävästi **sosiaalisen hyväksyttävyyden näkökulma**.

Tieverkon palvelutaso säilytetty

- Tieverkon palvelutaso on pystytty säilyttämään **panostamalla teiden korjauksiin ja hoitoon.**
- Valtakunnallista **lisärahaa korjausvelan purkuun** (250 M€, josta KAS:n osuus 11,5 M€) on **ohjattu teiden päällystämisiin.**
- Ilman lisärahaa olisi pystytty päällystämään alle 100 km tieverkkoa, kun nyt päästiin yli **200 km:iin.**
- Myös **siltojen korjauksiin on edelleen panostettu** määrärahojen mahdollistamissa puitteissa.
- **Talvihoidon tasoa nostettiin** muutama vuosi sitten vilkkaimmalla tieverkolla ja elinkeinoelämän kuljetusreiteillä. Tienkäyttäjien tyytyväisyys etenkin raskaan liikenteen osalta teiden talvihoitoon on kuitenkin jäänyt aiempaa huonommalle tasolle.
- **Tienkäyttäjien tyytyväisyystavoitteisiin tultaneen** pääsemään. Myös henkilövahinko-onnettomuuksien vähennystavoitteeseen tultaneen pääsemään.

Kriittinen infrastruktuuri alueella

- Suomen ja Venäjän välinen liikenne on lähes pysähtynyt.
- Raskaan liikenteen määrät ovat pudonneet voimakkaasti alueen valtatieverkolla.
- Suomen ja Venäjän välisestä autoliikenteestä 75 % kulki ennen Ukrainan sotaa Kaakon kolmen vilkkaimman rajanylityspaikan kautta (Nuijamaa, Vaalimaa ja Imatra).
- Tärkeää huomioida **valtakunnan kriittisen infrastruktuurin ja keskeisten rajanylityspaikkojen sijainti alueella.**
 - > Varautumisen ja kokonaisturvallisuuden turvaamiseen liittyvässä **poikkihallinnollisessa yhteistyössä** ELY-keskuksella on **merkittävä rooli eri verkostoissa.**

Joukkoliikennratkaisuja kehitetään yhteistyössä

- Kuntien ja kaupunkien kanssa on pyritty kehittämään **toimivia joukkoliikennratkaisuja** sekä edistetty **kävelyn ja pyöräilyn** edellytyksiä.
- Joukkoliikenteen tämän hetken suurin haaste on koronan aiheuttama muutos ihmisten liikkumiseen ja työssäkäyntiin. Vaikka aikaa korona-ajasta onkin – eivät liikkumistavan ja -tarpeen muutokset ole palanneet entiselleen.
- - Matkujastajamäärät ovat jääneet selkeästi alemmalle tasolle.
- -

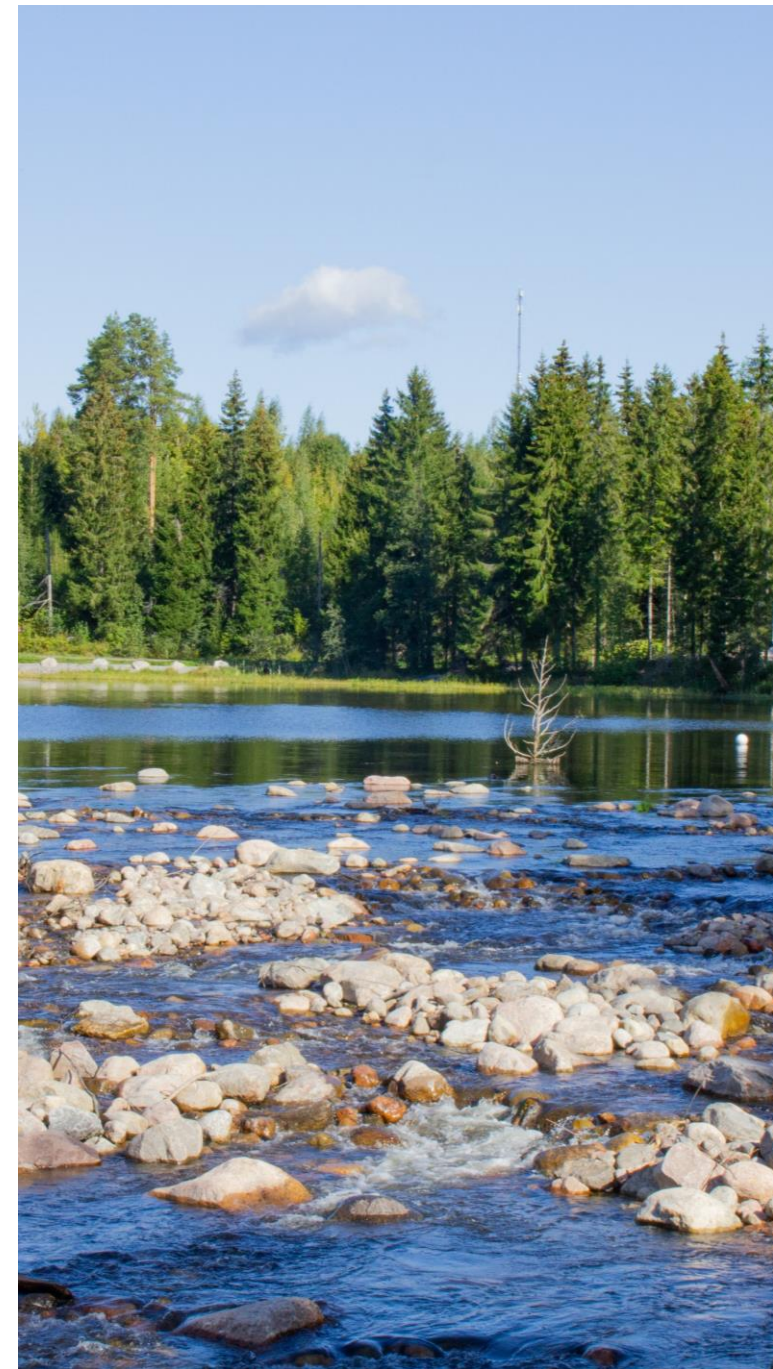
Ohjelmilla hyviä tuloksia

- METSO-, VELMU-, HELMI- ja Veden vuoro (jatkossa Ahti) -ohjelmilla on saatu merkittävästi **vahvistettua luonnonsuojelun, vesien- ja merenhoidon sekä vesistökunnostusten vaikuttavuutta.**
- Luonnonsuojelun **toteutustavoite (300 ha) saavutettaneen** kuluvana vuonna.
- METSO-ohjelman toteuttamista rajoittaa määrärahojen väheneminen ja ohjelman tavoitteiden täytyminen.
- Vesien- ja merenhoidossa päähuomio on ollut **toimenpiteiden toteuttamisessa vesien hyvän tilan saavuttamiseksi.**
- Erityisesti on onnistuttu **vesistökunnostusten aktivoinnissa.** Kunnostuksiin on saatu mukaan uusia toimijoita ja hankkeet ovat monipuolisia.

Vaikuttavaa ilmastotyötä

- ELY-keskus on jatkanut työtä **ilmastotavoitteiden** edistämiseksi sekä henkilöstön virkatyöhön tiiviisti linkittyen että sidosryhmätyössä.
- **ELY-keskuksessa on toteutettu ELY-ilmastotiekarttaa. Vastuualueiden välinen ilmastoryhmä** on tärkeä osa ilmastotyön suunnittelua ja kehittämistä.
- ELY-keskus on ollut **aktiivinen valtakunnallisten strategiapäälliköiden ja ohjaavien tahojen ilmastoryhmän** työssä sekä **ELY-ilmastoasiantuntijaverkoston toiminnassa**
- **Vaikuttava ilmastotyö syntyy tiiviillä vuoropuhelulla ja yhteisellä tekemisellä jokaisen omassa virkatyössä ja eri verkostoissa.**

Monipuolisella osaamisella, rohkeilla uusilla ideoilla ja tiiviillä yhteisellä tekemisellä saamme alueemme haasteet voitettua ja luotua hienoja mahdollisuuksia ja menestyksekkäitä onnistumisia.

Lämmin kiitos hyvästä yhteistyöstä!

Lisätietoja:

Strategiapäällikkö Hanna Kailasto

hanna.kailasto@ely-keskus.fi

+358 295 029 172

